

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **O. V.**, zastoupený JUDr. Jaroslavem Bártou, advokátem se sídlem nám. T. G. Masaryka 25, Plzeň, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2014, č. j. DSH/11070/14, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 3. 2016, č. j. 57A 111/2014 - 84,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozhodnutí krajského soudu a jemu předcházející rozhodnutí

[1] Rozsudkem ze dne 30. 3. 2016, č. j. 57A 111/2014 - 84, zamítl Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2014, č. j. DSH/11070/14, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Rokycany (dále jen „městský úřad“) ze dne 23. 5. 2014, čj. MeRo/8204/OD/13 Špi. Tímto rozhodnutím městský úřad v souladu s ustanovením § 123f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), rozhodnuto tak, že podané námitky proti záznamu bodů za přešůpek (nepřipoután bezpečnostními pásy – 3 body) ze dne 21. 5. 2013 dle § 125c odst. 1 písm. k) citovaného předpisu Policií České republiky Rokycany se zamítají a provedený záznam ke dni 21. 5. 2013 se potvrzuje.

[2] Dne 21. 5. 2013 byl s žalobcem příslušníkem policie projednán přestupek uložením pokuty v blokovém řízení. Dle údajů z pokutového bloku série FD/2013, číslo bloku D 0147431 k přestupku ze dne 21. 5. 2013 byla žalobci za tento přestupek uložena pokuta. V rubrice „Přestupkové jednání - doba, místo a popis“ daného bloku je uvedeno (vedle místa a času přestupku) „§ 6/1a 361/2000 Sb. neužití bezp. pásu“. Žalobce tento blok podepsal a pokutu zaplatil.

[3] Dne 29. 7. 2013 obdržel městský úřad písemné námitky žalobce proti záznamu bodů ze dne 21. 5. 2013, kterým dosáhl 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče. Městský úřad na základě tohoto podání zahájil řízení v této věci. Konečné rozhodnutí vydal městský úřad 23. 5. 2014, přičemž rozhodl o zamítnutí námitek a potvrzení provedeného záznamu ke dni 21. 5. 2013.

[4] Proti označenému rozhodnutí městského úřadu se žalobce odvolal. Žalovaný toto odvolání dne 29. 8. 2014 zamítl a potvrdil rozhodnutí městského úřadu o zamítnutí námitek a potvrzení provedeného záznamu bodů v bodovém hodnocení řidiče ze dne 23. 5. 2014.

[5] Dne 10. 10. 2014 byl žalovanému doručen podnět žalobce k zahájení přezkumného řízení dle ustanovení § 94 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaný neshledal důvod autoremedury dle ustanovení § 95 odst. 2 správního řádu, dne 29. 10. 2014 proto postoupil spisovou dokumentaci Ministerstvu dopravy jako nadřízenému správnímu orgánu k dalšímu opatření. Ministerstvo dopravy dne 25. 8. 2015 vyslovilo závěr o tom, že neshledalo důvod pro zahájení přezkumného řízení.

[6] Závěry žalovaného i Městského úřadu v Rokycanech napadl žalobce žalobou ke krajskému soudu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v rámci žalobních bodů, jak je uplatnil žalobce v podané žalobě ve smyslu § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného postupem podle § 75 odst. 1 s. ř. s. a dospěl k závěru, že postup žalovaného byl v souladu se zákonem.

[7] Na základě obsahu správního spisu, s nímž pracovaly správní orgány obou stupňů, vyhodnotil krajský soud jejich závěry ohledně žalobcova tvrzení o spornosti přestupku, donucení k podpisu pokutového bloku a povinnosti dokazování jako zákonné. Při posuzování věci se krajský soud opřel o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 6 As 67/2013 – 16, který s odkazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 – 65, konstatoval, že povaha blokového řízení vylučuje, aby osoba, která udělila souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení, následně zpochybňovala závěry učiněné v tomto řízení.

[8] Krajský soud vyslovil své přesvědčení o tom, že správní orgány měly v daném případě postaveno najisto, že údaje uvedené v oznámení o udělení pokuty v bodovém řízení za přestupek odpovídají skutečností uvedeným v pravomocném rozhodnutí ve formě pokutového bloku, na jejichž podkladě byly zaznamenány. Skutek byl s žalobcem projednán v blokovém řízení a řízení bylo pravomocně ukončeno řádně a úplně

pokračování

vyplněným pokutovým blokem. Žalobce pokutu za přestupkové jednání uhradil, pokutový blok převzal a vše stvrdil svým podpisem. Oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení obsahovalo popis přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu v důsledku porušení povinnosti dle § 6 odst. 1 písm. a) téhož zákona. Tytéž údaje obsahoval rovněž žalobcem podepsaný pokutový blok.

[9] Žalobcova argumentace ohledně donucení k podpisu pokutového bloku dle názoru krajského soudu ustala pouze v rovině tvrzení, a nic, co je obsahem správního spisu, takovou skutečnost neprokazuje. V této souvislosti krajský soud poukázal zejména na protokol o ústním jednání ze dne 23. 10. 2013, sp. zn. MeRo/8204/OD/13 Špi, podle kterého se v uvedený den dostavil žalobce k ústnímu jednání. Během něj mělo dojít ke konfrontaci s policejní hlídkou, která řešila žalobcem zpochybňovaný přestupek. Za významné označil soud konstatování uvedené v protokolu, totiž že žalobce po konfrontaci s policejní hlídkou uznal své pochybení a správnost pokutového bloku č. D 0147431. Žalobce protokol podepsal. Krajský soud vyjádřil, že žalobce měl jistě možnost na místě uvést své výhrady jak k počtu policistů, tak ke způsobu, jakým bylo ústní jednání vedeno. Nic takového neučinil, naopak, protokol bez výhrad podepsal. Za těchto okolností pak soud vyhodnotil žalobní tvrzení o tom, že žalobce na jednání konané před správním orgánem dne 23. 10. 2013 rezignoval, a též že přestupek nespáchal, za účelové.

[10] Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce o nesprávném přístupu k dokazování ze strany správních orgánů. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 – 44, uvedl, že v řízení o námitkách proti provedení záznamu bodů v registru řidičů se správní orgán nemůže zabývat ničím jiným, než zda je zde příslušné pravomocné rozhodnutí, zda jím byla uložena sankce za jednání zařazené do bodového hodnocení a zda do registru řidičů byl zaznamenán správný počet bodů. Není tedy oprávněn přezkoumávat zákonnost pravomocných rozhodnutí příslušných orgánů, neboť je jimi zcela vázán. V daném případě tak krajský soud označil za nepochybné, že pokutový blok obsahoval jasnou a srozumitelnou informaci o tom, že pokuta je ukládána za to, že žalobce nebyl připoután bezpečnostním pásem. Podpis žalobce na pokutovém bloku pak znamenal souhlas žalobce se zjištěným skutkovým stavem a jeho právní kvalifikací. Krajský soud uzavřel, že udělením souhlasu prostřednictvím podpisu na pokutovém bloku žalobce rovněž vědomě vstoupil do režimu omezeného přezkumu pravomocného bloku jako rozhodnutí vydaného ve specifickém zkráceném řízení a následně nadaného presumpcí správnosti.

[11] Co se týče žalobcova požadavku na stejná práva, jaká má policie, korigoval jej krajský soud vysvětlením, že v užším slova smyslu je taková představa nesmyslná, neboť žalobce není příslušníkem Policie České republiky. Rovněž v širším smyslu soud tento názor odmítl s tím, že v konkrétním řízení jsou práva a povinnosti účastníků vymezena zákonem, a ne vždy jsou totožná.

[12] Krajský soud rovněž neshledal, že by ze strany správních orgánů došlo k pochybení ve vztahu k namítanému promlčení přestupku, nicotnosti rozhodnutí a požadovanému odečtu čtyř bodů z celkového počtu na bodovém kontu řidiče. Žalobce totiž pominul skutečnost, že přestupkem spáchaným dne 21. 5. 2013 dosáhl celkového počtu 12 bodů podle bodového hodnocení. Odečítání bodů podle § 123e zákona o silničním provozu,

kterého se žalobce dovolával, nelze uplatnit, pokud řidič již dosáhl celkového počtu 12 bodů (tedy žalobcův případ).

[13] Krajský soud shrnul, že postupu správních orgánů nebylo možné v mezích uplatněných žalobních bodů cokoliv vytknout. Na základě toho soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

[14] Závěrem se soud vyjádřil k okolnostem jednání soudu dne 30. 3. 2016. Toto jednání bylo původně nařizeno do jednací síně č. 20 Krajského soudu v Plzni. Vzhledem k tomu, že se v době od nařízení jednání do jeho konání uvolnila standardní jednací síň úseku správního soudnictví č. 114, bylo na dveře a vývěsku síně č. 20 včas umístěno shodné oznámení o tom, že jednání konaná dne 30. 3. 2016, tedy i v žalobcově věci, se přesouvají do místnosti č. 114. Po zahájení jednání byla předsedou senátu konstatována přítomnost strany žalované, naopak žalobce se k jednání nedostavil. Když členové senátu opouštěli po vyhlášení rozsudku jednací síň, byli osloveni mužem, který se představil jako žalobce. Ten senátu sdělil, že vyčkával zahájení jednání před síní č. 20 a až po nějaké době si všiml, že bylo přesunuto do místnosti č. 114. Z tohoto důvodu by považoval za vhodné, aby jednání proběhlo znovu v náhradním termínu. K tomu mu bylo předsedou senátu řečeno, že to není možné, neboť ve věci již byl vyhlášen rozsudek.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[15] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu podal v zákonné lhůtě kasační stížnost opřenu o § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[16] Stěžovatel zejména namítl, že podepsání záznamu o přestupku nebylo jeho svobodným rozhodnutím a že se přestupku nedopustil. Uvedl, že podepsání úředního oznámení nezaručuje, že byl tento podpis získán řádným a právním způsobem, přičemž v jeho případě byla komunikace s policistou nestandardní a tento policista postupoval agresivně. Stěžovatel vysvětlil, že pro něj bylo nedůstojné a ponižující se v daném případě s policistou dohadovat, čelit invektivám, výhružkám a verbálním útokům. Dle tvrzení stěžovatele policista vyvíjel nátlak na podepsání záznamu o přestupku a svým chováním nutil stěžovatele k součinnosti, čímž vyžadoval, aby stěžovatel poskytl důkaz proti sobě samému. Tento postup označil stěžovatel za nepřijatelný a důkaz popsáním způsobem získaný jako neplatný.

[17] Následně stěžovatel napadl postup správních orgánů, které se věcí zabývaly, neboť se před zápisem do registru řidičů dle jeho názoru nesnažily zkoumat, zda k přestupku skutečně došlo, a následně to doložit. Stěžovatel uvedl, že správní orgán neprovedl šetření ve věci a spokojil se s oznámením policie, které vyložil jako důkaz o spáchání přestupku. Správní orgán dle stěžovatele zároveň neuvedl, z jakého důvodu je třeba nahlížet na akty policie jako na správné a zákonné a stěžovatelovy námitky vyloučit. Toto jednání stěžovatel zpochybnil jako rozdílný přístup ke stranám sporu. Stěžovatel vyjádřil své přesvědčení, že obvinění v jeho případě nelze stavět jen na jeho podpisu úředního záznamu policie. K tomu namítl zásadu „*in dubio pro reo*“, která zakládá přinejmenším povinnost

pokračování

orgánů dokazovat vinu obviněného. Správní orgán dle stěžovatele požadavkům plynoucím z této zásady nedostal, a porušil tak stěžovatelovo základní právo na presumpci neviny.

[18] Stěžovatel rovněž uvedl, že při ústním jednání 23. 10. 2013 vznesl námitku proti účasti příslušníka policie, který na místě údajného přestupku nebyl. Dle stěžovatelova tvrzení však správní orgán na tuto výtku nereagoval. Svůj následný podpis záznamu z předmětného jednání neobsahující jeho tvrzenou výtku odůvodnil stěžovatel obavou, že by v případě nepodepsání mohl správní orgán tvrdit, že se stěžovatel jednání nezúčastnil. Dle stěžovatele policista údajný přestupek na jednání nebyl schopen doložit.

[19] Závěrem stěžovatel namítl, že se vinou špatné organizace ze strany Krajského soudu v Plzni nemohl zúčastnit jednání ve své věci. Uvedl, že se dostavil k místnosti č. 20, kde mělo proběhnout jednání, s dostatečným časovým předstihem, a zkontroloval datum, hodinu, kauzu jednání i číslo místnosti na oficiální vývěsce u místnosti, která jeho údaje potvrdila. Později byl však kolemjdoucím upozorněn na oznámení umístěné na dveřích této místnosti, které informovalo o přesunu jednání do jiné místnosti. Jednání tak proběhlo bez účasti stěžovatele, což namítl jako procesní chybu „nedodržení soudního řádu“, neboť odvodil, že jeho neúčast měla vliv na jeho neúspěch ve věci. Na tuto výtku ze strany stěžovatele krajský soud vyslovil, že uvedený organizační nedostatek není důvodem ke stížnosti, a odvolal se na obvyklý způsob informování o změně místnosti. Zároveň nad rámec rovněž přiložil fotografie dokládající vyvěšení oznámení o změně místnosti i na výše uvedené vývěsce vedle dveří, stěžovatel má však za to, že před pořízením fotografického záznamu došlo k manipulaci s vývěskou.

[20] Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[21] Žalovaný se ke kasační stížnosti stěžovatele nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[22] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[23] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou stěžovatele, že záznam o přestupku nepodepsal ze své svobodné vůle, ale že byl k podpisu donucen jednáním policisty, a že se přestupku nedopustil. Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel podepsal nejen pokutový blok série FD/2013, číslo bloku D 0147431, k přestupku ze dne 21. 5. 2013, kterým mu byla uložena pokuta za tento přestupek, ale že podepsal i protokol z ústního jednání ze dne 23. 10. 2013, sp. zn. MeRo/8204/OD/13 Špi, kterým uznal své pochybení a správnost pokutového bloku č. D 0147431. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem krajského soudu, který vyjádřil, že podepsáním pokutového bloku a následným podpisem protokolu z jednání stěžovatel uznal, že se přestupku dopustil.

[24] Blokové řízení je upraveno v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Dle něj je přestupek možné projednat, jestliže je spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a obviněný z přestupku je ochoten pokutu zaplatit, přičemž proti rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení se nelze odvolat (ustanovení § 84 odst. 1-2 zákona o přestupcích). Podle ustálené judikatury správních soudů potvrzené usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 – 65, je blokové řízení o přestupku specifickým druhem správního řízení, jehož výsledkem je individuální správní akt, kterým se obviněný z přestupku uznává vinným, a ukládá se mu povinnost zaplatit pokutu. Tímto aktem je pokutový blok, kterým se blokové řízení zároveň začíná i končí. Okamžikem podepsání pokutového bloku pachatelem přestupku nabývá toto rozhodnutí právní moci, blokové řízení tak splývá s rozhodnutím v něm vydaným. Dle uvedeného usnesení rozšířeného senátu (bod 32) *„povaha blokového řízení tedy vylučuje, aby osoba, která udělila souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení, následně (...) zpochybňovala závěry učiněné v tomto řízení a namítala, že přestupek nebyl spolehlivě zjištěn (...)“. Naopak s ohledem na zásadu vigilantibus iura (nechť si každý stráží svá práva) je nutné vycházet z toho, že obviněný z přestupku se souhlasem s uložení pokuty v blokovém řízení dobrovolně vzdal důkladnějšího zjišťování skutkového stavu věci v rámci běžného řízení o přestupku“.*

[25] S ohledem na výše uvedené lze postup správních orgánů i jeho hodnocení ze strany krajského soudu považovat za správné. Správní orgány ani soud nepochybily, když podpis stěžovatele na předmětném bloku, jakožto podkladu pro zápis bodů do registru řidičů i pro následné řízení o námitkách proti tomuto zápisu, považovaly za bezvadný, a skutkové okolnosti tudíž za spolehlivě zjištěné.

[26] Pro úplnost lze dodat, že v případě, kdy stěžovatel zpochybnil svůj souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení, lze uvažovat o možnosti obnovy řízení dle ustanovení § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Při neudělení tohoto souhlasu chybí základní podmínka blokového řízení. Nelze mít tudíž za to, že obviněný z přestupku přijal skutková zjištění a z nich vyplývající právní kvalifikaci přestupku v blokovém řízení, vzdal se běžného správního řízení a nemůže tedy závěry blokového řízení později zpochybnit. Dle výše označeného rozhodnutí rozšířeného senátu (bod 38) *„nemůže být tedy žádných pochybností o tom, že tvrzení o neudělení souhlasu s uložení pokuty v blokovém řízení představuje skutkovou novotu, pro kterou lze vést řízení o žádosti o obnovu řízení“.* Analogicky k případům zfalšování podpisu nebo záměny identity pojednané v uvedeném usnesení rozšířeného senátu lze i donucení k podpisu považovat za důvod pro obnovu řízení podle ustanovení § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu.

[27] Namítl-li stěžovatel, že správní orgány pochybily při dokazování, neboť se před zápisem do registru řidičů dle jeho názoru nesnažily zkoumat, zda k přestupku skutečně došlo, a následně to doložit, pak s ohledem na výše uvedené tuto námitku shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnou. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu k tomu v citovaném usnesení ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 – 65, č. 2838/2013 Sb. NSS, bodě 46 vyložil, že v rámci blokového řízení se *„neprovádí žádné dokazování a pokutový blok se vydává na základě elementárních skutkových zjištění, která správní orgán činí v rámci šetření nezbytného ke zjištění skutku a ztotožnění osoby podezřelé ze spáchání přestupku. Toto šetření přitom nelze považovat za součást blokového řízení, neboť má charakter úkonů“.*

pokračování

prováděných před zahájením řízení o přestupku, které později mohou sloužit též jako podklad pro běžné správní řízení podle § 67 a násl. zákona o přestupcích. Ani po vystavení pokutového bloku a potvrzení o jeho převzetí obviněným z přestupku již nemohou být v rámci blokového řízení prováděny žádné úkony, neboť podpisem pokutového bloku pachatelem přestupku nabývá toto rozhodnutí právní moci“.

[28] Nadto ustálená judikatura správních soudů, z níž je třeba v nyní projednávané věci vycházet, důsledně odlišuje řízení o přestupcích (v podobě blokového či standardního řízení o přestupku) dle zákona o přestupcích od řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů dle zákona o silničním provozu, ve kterém stěžovatel uplatňoval svoje připomínky. Nejvyšší správní soud k tomu v rozsudku ze dne 4. 12. 2013, č. j. 6 As 67/2013 – 16, vyslovil, že „předměty těchto řízení jsou zcela odlišné. Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností je v řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy či soudu ve smyslu § 123b odst. 1 a 2 zákona o silničním provozu), zda záznam v registru řidičů byl proveden v souladu s tímto podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá bodovému hodnocení v souladu s přílohou k zákonu o silničním provozu. Správní orgán v tomto řízení zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden, neboť na tyto akty je třeba nahlížet jako na správné, zákonné a nezměnitelné, a to až do okamžiku, než je příslušný orgán veřejné moci zákonem předvídaným postupem prohlásí za nezákonné a zruší je (zásada presumpce správnosti aktů orgánů veřejné moci); srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. srpna 2009, č. j. 9 As 96/2008 – 44, též rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. srpna 2012, č. j. 11 A 107/2011 – 31“. Postup správních orgánů i hodnocení krajského soudu v dané věci tak lze považovat v zásadě za správné.

[29] Upřesnit závěry krajského soudu je nicméně třeba v těch částech jeho odůvodnění, v nichž se zabýval okolnostmi podpisu pokutového bloku stěžovatelem, především tím, zda jej stěžovatel podepsal dobrovolně, a rovněž okolnostmi ústního jednání o přestupku dne 23. 10. 2013. Takovými otázkami nebylo důvodu se v nyní projednávané věci vůbec věcně zabývat. Jedinou pro věc relevantní otázkou bylo, jak je výše podrobně vyloženo, zda stěžovatel pokutový blok podepsal, anebo nikoli. Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel podepsal nejen pokutový blok série FD/2013, číslo bloku D 0147431, k přestupku ze dne 21. 5. 2013, kterým mu byla uložena pokuta za tento přestupek, ale že podepsal i protokol z ústního jednání ze dne 23. 10. 2013, sp. zn. MeRo/8204/OD/13 Špi, kterým uznal své pochybení a správnost pokutového bloku č. D 0147431. Z uvedených dokumentů vyplývá jediný pro nynější věc relevantní závěr – stěžovatel uvedený pokutový blok podepsal v tom smyslu, že jeho podpis se na bloku nachází a byl učiněn jeho vlastní rukou (to ani samotný stěžovatel nezpochybňuje). Otázka, zda vskutku stěžovatel těmito podpisy projevili svoji vůli tak, aby pokutový blok mohl být podkladem pro záznam bodů do registru řidičů, je pro účely provedení takového záznamu a rozhodnutí o námitkách proti němu v tuto chvíli vyřešena. Uplatní se pravidlo o presumpci správnosti (existentních) správních aktů.

[30] Pokud by měl být záznam bodů zpochybněn, musel by nejprve odpadnout podkladový akt tohoto záznamu, a sice dotýčný pokutový blok. Z citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu však jasně vyplývá, že k tomu musí dojít jeho zrušením. V úvahu

připadá vedle dozorčího prostředku, který příslušný orgán přes stěžovatelův podnět neuplatnil, obnova řízení. Rozšířený senát se výslovně zabýval eventualitami záměny identity osoby podepisující pokutový blok a zfalšování podpisu třetí osobou. Oběma typům případů je společný klíčový znak popsáný v bodě 35 usnesení rozšířeného senátu: „Jiná situace však nastává, když žadatel v žádosti o obnovu řízení zpochybňuje svůj souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení. Při neudělení tohoto souhlasu totiž není splněna základní podmínka blokového řízení, v důsledku čehož nelze vycházet z toho, že obviněný z přestupku akceptoval skutková zjištění a z nich vyplývající právní kvalifikaci přestupku učiněné v blokovém řízení, vzdal se běžného správního řízení, a tudíž nemůže tyto závěry blokového řízení později zpochybňovat. Jestliže tedy žadatel v žádosti o obnovu řízení podané podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu z roku 2004 zpochybní souhlas s uložením pokuty v blokovém řízení, musí při splnění ostatních podmínek pro obnovu řízení být provedeno šetření za účelem zjištění, zda tento souhlas skutečně udělil, či nikoliv.“ Je nepochybné, že souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení by nemohl být spatřován v podpisu bloku vynuceném na podepisující osobě násilím, vážnou a bezprostřední pohrůžkou násilí nebo za stejných podmínek učiněnou pohrůžkou jiné srovnatelně závažné újmy. Za takových okolností sice podepisující striktně vzato svoji vůli neztrácí (podepisující ruku vede stále jeho vlastní vůle, vyjma zcela extrémního případu přímého vedení ruky donucující osobou, které by se ovšem zpravidla u pokutového bloku projevilo v „nepřesvědčivé“ podobě podpisu na pokutovém bloku), nicméně tato vůle je vnějším tlakem, jemuž nelze rozumně odolávat, neboť následky odolání nejsou snesitelné, zcela podřízena tomu, kdo na podepisujícího vyvíjí tlak. Pokud by tedy stěžovatel chtěl pokutový blok odstranit pro své přesvědčení, že k jeho podpisu byl donucen, bylo by na něm podat žádost o obnovu řízení podle § 101 odst. 1 písm. a) správního řádu a v ní donucení k podpisu za výše popsaných podmínek tvrdit, plausibilně popsat, jak k němu mělo dojít, a navrhnout důkazy, které by tvrzené skutečnosti mohly prokázat. Jasný návod k dalšímu postupu zde dalo shora již citované usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 – 65:

[41] Vedení řízení o žádosti o obnovu blokového řízení umožňuje znění § 100 odst. 2 správního řádu z roku 2004, podle něhož může účastník podat žádost o obnovu řízení u kteréhokoliv správního orgánu, který ve věci rozhodoval, přičemž o obnově řízení rozhoduje správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni. Přestupky v blokovém řízení projednává příslušný správní orgán pouze v jednom stupni, z čehož je zřejmé, že ten samý správní orgán bude podle uvedeného ustanovení rozhodovat i o žádosti o obnovu blokového řízení. (...)

[42] Jestliže správní orgán rozhodující o obnově řízení se po provedeném šetření neztotožní s tvrzením obviněného o neudělení souhlasu s vyřízením přestupku v blokovém řízení, žádost o obnovu blokového řízení podle § 100 odst. 6 věty třetí správního řádu z roku 2004 zamítne a toto rozhodnutí oznámí žadateli, který proti němu může podat odvolání. O něm podle § 89 odst. 1 správního řádu z roku 2004 rozhoduje správní orgán nejbližší nadřazený správnímu orgánu, který žádost o obnovu řízení zamítl. (...)

[43] Pokud naopak správní orgán rozhodující o včasné žádosti o obnovu řízení po provedeném šetření učiní zjištění o zfalšování podpisu či o záměně identity obviněného z přestupku na pokutovém bloku, rozhodne podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu z roku 2004 o obnově blokového řízení. Takové rozhodnutí bude mít přitom podle § 100 odst. 6 věty druhé správního řádu z roku 2004 odkladný účinek, pokud rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení nebylo dosud vykonáno, ledaže správní orgán v rozhodnutí odkladný účinek vyloučí z důvodů uvedených v § 85 odst. 2 správního řádu z roku 2004 nebo ledaže vykonatelnost nebo jiné účinky pokutového bloku již zaniknou podle zvláštního zákona.“

pokračování

[31] Správní orgán, jenž by v návaznosti na zjištění o neudělení souhlasu s uložením pokuty v blokovém řízení rozhodl o obnově řízení, by byl oprávněn v novém řízení původní pokutový blok bez dalšího zrušit. Vydaním takového zrušujícího rozhodnutí by se věc vrátila zpět do stadia před zahájením řízení o přestupku. V závislosti na okolnostech by pak připadalo v úvahu zejména nové projednání přestupku nebo odložení věci (v detailech k variantám a podmínkám dalšího procesního postupu viz zejm. body 50-54 shora zmíněného usnesení rozšířeného senátu).

[32] Ke stěžovatelově připomínce ohledně okolností jednání krajského soudu lze podotknout, že z oznámení o změně jednací síně jednoznačně vyplývala informace o přesunu jednání z místnosti č. 20 do místnosti č. 114. To potvrdil i sám stěžovatel, když ve své následné stížnosti krajskému soudu ze dne 31. 3. 2016 uvedl, že po hodinovém čekání si povšiml i oznámení na dveřích místnosti č. 20 o přesunu jednání. Krajský soud k tomu zdůraznil, že oznámení na dveřích i na vývěsce byla shodná, což doložil fotografiemi pořízenými z mobilního telefonu člena senátu ihned poté, co byl senát žalobcem informován o důvodech zmeškání jednání. Nejvyšší správní soud vyhodnotil, že popsany postup informování o přesunu jednání je možno považovat za standardní a dostatečný a nelze jej označit za procesní chybu zakládající vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonnost rozsudku krajského soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[33] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

[34] Zároveň bylo rozhodnuto o nákladech tohoto řízení a to podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu